

ZAŁĄCZNIK DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE W RAMACH WIELKOPOLSKIEGO REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO NA LATA 2014-2020 W ZAKRESIE OOS

F.1. Zgodność projektu z polityką ochrony środowiska

F.1.1. Należy opisać, w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji celów polityki ochrony środowiska, w tym w zakresie zmiany klimatu, oraz w jaki sposób uwzględniono przedmiotowe cele w danym projekcie (w szczególności należy rozważyć następujące kwestie: efektywną gospodarkę zasobami, zachowanie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, odporność na skutki zmiany klimatu itp.).

SLAJD 17

- należy odnieść się do każdego z zagadnień opisanych w pytaniu w zwięzły sposób,
- należy odnieść się do celów określonych w **Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA 2020)**, a także celów innych dokumentów strategicznych z zakresu polityki klimatycznej np.:
- Polityka klimatyczna Polski. Strategia redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020 (2003)
- **Projekt Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (2015)** -
np.: *Priorytet D.3 Modernizacja pojazdów oraz infrastruktury w celu upowszechnienia niskoemisyjnych form transportu,*
Priorytet D.4 Poprawa efektywności zarządzania transportem oraz wspieranie rozwoju transportu publicznego

F.1.2. Należy opisać, w jaki sposób projekt jest zgodny z **zasadą ostrożności, zasadą działania zapobiegawczego** oraz **zasadą naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła i zasadą „zanieczyszczający płaci”**.

F.2. Stosowanie dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹ („dyrektywa SOOŚ”)

F.2.1. Czy projekt jest realizowany w wyniku planu lub programu, innego niż program operacyjny?

Tak Nie

F.2.2. Jeżeli w odpowiedzi na pytanie 2.1 zaznaczono „TAK”, należy określić, czy dany plan lub program podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z dyrektywą SOOŚ

Tak Nie

– Jeżeli zaznaczono odpowiedź „NIE”, należy podać krótkie wyjaśnienie:

– Jeżeli zaznaczono odpowiedź „TAK”, należy podać nietechniczne streszczenie² **sprawozdania dotyczącego środowiska** oraz informacji wymaganych w art. 9 ust. 1 lit. b) przedmiotowej dyrektywy (łącze internetowe albo kopię elektroniczną):

PRZEZ SPRAWOZDANIE DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA NALEŻY ROZUMIEĆ PROGNOZĘ ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

¹ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30).

² Przygotowane zgodnie z art. 5 i załącznikiem I do dyrektywy 2001/42/WE.

F.3. Stosowanie dyrektywy 2011/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³ („dyrektywa OOS”)

F.3.1. Czy projekt jest rodzajem przedsięwzięcia objętym⁴:

- załącznikiem I do tej dyrektywy (należy przejść do pytania 3.2);
- załącznikiem II do tej dyrektywy (należy przejść do pytania 3.3);
- żadnym z powyższych załączników (należy **przejsć do pytania 3.4**) – należy **przedstawić wyjaśnienie poniżej**.

F.3.2. Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem I do dyrektywy OOS, należy załączyć następujące dokumenty i skorzystać z poniższego pola tekstowego w celu przedstawienia dodatkowych informacji i wyjaśnień⁵:

- a) nietechniczne streszczenie raportu OOS⁶;
- b) informacje na temat konsultacji z organami ds. ochrony środowiska, ze społeczeństwem oraz w stosownych przypadkach z innymi państwami członkowskimi przeprowadzonych zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy OOS;
- c) decyzję właściwego organu wydaną zgodnie z art. 8 i 9 dyrektywy OOS⁷, w tym informacje dotyczące sposobu podania jej do wiadomości publicznej.

F.3.3. Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem II do przedmiotowej dyrektywy, czy przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko?

Tak Nie

- Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Tak”, należy załączyć dokumenty wskazane w pkt 3.2.
- Jeżeli zaznaczono odpowiedź „nie”, należy podać następujące informacje:

3 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1). Dyrektywa 2011/92 została zmieniona dyrektywą 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 124/1 z 25.4.2014). Termin transpozycji do polskiego porządku prawnego dyrektywy 2014/52/UE mija 17 maja 2017 r.

4 Jeżeli projekt składa się z szeregu robót/działań/usług, które są zaklasyfikowane do różnych grup, informacje należy podać oddzielnie dla poszczególnych zadań inwestycyjnych.

5 Dodatkowe informacje powinny obejmować głównie wybrane elementy procedury OOS istotne w odniesieniu do projektu (np. analizę danych, badania i oceny, dodatkowe konsultacje z właściwymi organami i społeczeństwem, określenie dodatkowych środków kompensujących/zmniejszających ryzyko, dodatkową decyzję dotyczącą preselekcji itp., gdy istnieje prawdopodobieństwo zidentyfikowania zmian w projekcie), którą należy przeprowadzić, w szczególności w ramach wieloetapowych procesów dotyczących zezwolenia na inwestycję.

6 Przygotowane zgodnie z art. 5 i załącznikiem IV do dyrektywy 2011/92/UE.

7 W przypadkach gdy procedurę OOS zakończono prawnie wiążącą decyzją przed wydaniem zezwolenia na inwestycję zgodnie z art. 8 i 9 dyrektywy 2011/92/UE, państwa członkowskie udostępniają pisemne zobowiązanie do terminowego działania w celu zapewnienia wydania zezwolenia na inwestycję najpóźniej przed rozpoczęciem prac.

- a) ustalenie wymagane w art. 4 ust. 4 dyrektywy OOS (w formie określonej mianem „decyzji dotyczącej preselekcji” lub „decyzji „screeningowej”);
- b) progi, kryteria lub przeprowadzone indywidualne badania przedsięwzięć, które doprowadziły do wniosku, że OOS nie była wymagana (nie ma konieczności przedstawienia przedmiotowych informacji, jeżeli zawarto je już w decyzji wspomnianej w pkt a) powyżej);
- c) wyjaśnienie powodów, dla których projekt nie ma znaczących skutków środowiskowych, biorąc pod uwagę odpowiednie kryteria selekcji określone w załączniku III do dyrektywy OOS (nie ma konieczności przedstawienia przedmiotowych informacji, jeżeli zawarto je już w decyzji wspomnianej w pkt a) powyżej).

F.3.4. Zezwolenie na inwestycję/pozwolenie na budowę (w stosownych przypadkach)

ZEZWOLENIE NA INWESTYCJĘ TO RÓWNIEŻ ZGŁOSZENIE BUDOWY LUB ROBÓT BUDOWLANYCH

F.3.4.1. Czy projekt jest już na etapie budowy (co najmniej jedno zamówienie na roboty budowlane)?

Tak* Nie

F.3.4.2. Czy udzielono już zezwolenia na inwestycję/pozwolenia na budowę w odniesieniu do danego projektu/przedsięwzięcia (w przypadku co najmniej jednego zamówienia publicznego na roboty budowlane)?

Tak Nie*

***Komisja Europejska nie dopuszcza projektów znajdujących się na etapie budowy (odpowieź „TAK” na pytanie 3.4.1.), w przypadku których nie posiadano zezwolenia na inwestycję/pozwolenia na budowę w odniesieniu do co najmniej jednego zamówienia na roboty budowlane w momencie przedstawienia ich Komisji Europejskiej**

F3.4.3. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „TAK” (na pytanie 3.4.2), należy podać datę.

F.3.4.4. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „NIE” (na pytanie 3.4.2), należy podać datę złożenia oficjalnego wniosku o zezwolenie na inwestycję:

F.3.4.5. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „NIE” (na pytanie 3.4.2.), należy określić przeprowadzone dotychczas czynności administracyjne i opisać te, które pozostały do przeprowadzenia:

F.3.4.6. Kiedy oczekuje się wydania ostatecznej decyzji (lub ostatecznych decyzji)?

F.3.4.7. Należy określić właściwy organ (lub właściwe organy), który wydał lub wyda zezwolenie na inwestycję:

F.4. Stosowanie Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory⁸ (dyrektywa siedliskowa); ocena oddziaływania na obszary Natura 2000

F.4.1. Czy projekt może samodzielnie lub w połączeniu z innymi projektami w istotny sposób negatywnie wpłynąć na obszary, które są lub mają być objęte siecią Natura 2000?

Tak

Nie

F.4.2. Jeżeli w odpowiedzi na pytanie 4.1 zaznaczono „TAK”, należy przedstawić:

- 1) decyzję właściwego organu oraz odpowiednią ocenę przeprowadzoną zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej;
- 2) jeżeli właściwy organ ustalił, że dany projekt ma istotny negatywny wpływ na jeden obszar lub więcej obszarów objętych lub które mają być objęte siecią Natura 2000, należy przedstawić:

⁸ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

- a) kopię standardowego formularza zgłoszeniowego Informacje dla Komisji Europejskiej zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej⁹, zgłoszone Komisji (DG ds. Środowiska) lub;
- b) opinię Komisji zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej w przypadku projektów mających istotny wpływ na główne siedliska lub gatunki, które są uzasadnione tak ważnymi względami jak nadrzędny interes publiczny inny niż zdrowie ludzkie i bezpieczeństwo publiczne lub korzystne skutki o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

F.4.3. Jeżeli w odpowiedzi na pytanie 4.1 zaznaczono „NIE”, należy dołączyć wypełnione przez właściwy organ *zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000* oraz mapę, na której wskazano lokalizację projektu i obszarów Natura 2000. Jeżeli projekt ma charakter nieinfrastrukturalny (np. wiąże się z zakupem taboru), **należy to odpowiednio wyjaśnić i w takim przypadku nie ma obowiązku dołączania deklaracji.**

F.5. Stosowanie dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁰ („ramowej dyrektywy wodnej”); ocena oddziaływania na jednolitą część wód

F.5.1. Czy projekt obejmuje nowe zmiany charakterystyki fizycznej części wód powierzchniowych lub zmiany poziomu części wód podziemnych, które pogarszają stan jednolitej części wód lub uniemożliwiają osiągnięcie dobrego stanu wód/potencjału?

Tak Nie

F.5.1.1. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „TAK”, należy przedstawić ocenę oddziaływania na jednolitą część wód i szczegółowe wyjaśnienie sposobu, w jaki spełniono lub w jaki zostaną spełnione wszystkie warunki zgodnie z art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej. Należy wskazać także, czy projekt jest wynikiem krajowej/regionalnej strategii w odniesieniu do danego sektora lub wynikiem planu gospodarowania wodami w dorzeczu, który uwzględnia wszystkie istotne czynniki (np. wariant korzystniejszy dla

⁹ Zmieniona wersja przyjęta przez Komitet ds. siedlisk naturalnych w dniu 26 kwietnia 2012 r. http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm#art6

¹⁰ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

środowiska, oddziaływanie skumulowane itd.)? Jeżeli tak, należy podać szczegółowe informacje.

F.5.1.2. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „NIE”, należy dołączyć wypełnioną przez właściwy organ *deklarację organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną*. Jeżeli projekt ma charakter nieinfrastrukturalny (np. wiąże się z zakupem taboru), **należy to odpowiednio wyjaśnić i w takim przypadku nie ma obowiązku dołączania deklaracji.**

F.5.2. Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt pokrywa się z celami planu gospodarowania wodami w dorzeczu, które ustanowiono dla odpowiednich jednolitych części wód.

**Np. PROJEKT MA NEUTRALNY WPŁYW NA CELE
Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry (PGW)**

F.6. W stosownych przypadkach, informacje na temat zgodności z innymi dyrektywami środowiskowymi

F.6.1. Stosowanie dyrektywy Rady 91/271/EWG¹¹ („dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych”) – projekty w sektorze usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych.

- 1) Należy wypełnić *tabelę dotyczącą zgodności z dyrektywą dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych*.
- 2) Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt jest spójny z planem lub programem związanym z wdrażaniem dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

F.6.2. Stosowanie dyrektywy 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹² („dyrektywy ramowej w sprawie odpadów”) — projekty w sektorze gospodarowania odpadami

F.6.2.1. Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt spełnia cele określone w art. 1 dyrektywy ramowej w sprawie odpadów. W szczególności, w jakim stopniu projekt jest spójny z

¹¹ Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40).

¹² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

odpowiednim planem gospodarki odpadami (art. 28), hierarchią postępowania z odpadami (art. 4) i w jaki sposób projekt przyczynia się do osiągnięcia celów w zakresie recyklingu na 2020 r. (art. 11 ust. 2).

F.6.3. Stosowanie dyrektywy 2010/75/UE Parlamentu Europejskiego i Rady¹³ („dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych”) – projekty wymagające udzielenia pozwolenia zgodnie z przedmiotową dyrektywą

Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt spełnia wymogi dyrektywy 2010/75/UE, w szczególności czyni zadość obowiązkowi eksploataowania zgodnie z zintegrowanym pozwoleniem opartym na najlepszej dostępnej technice (BAT) i w stosownych przypadkach przestrzega dopuszczalnych wielkości emisji określonych w przedmiotowej dyrektywie.

F.6.4. Wszelkie inne odpowiednie dyrektywy środowiskowe (należy wyjaśnić poniżej)

F.7. Koszt rozwiązań na rzecz zmniejszenia lub skompensowania negatywnego oddziaływania na środowisko, w szczególności wynikającego z procedury OOŚ lub innych procedur oceny (takich jak dyrektywa siedliskowa, ramowa dyrektywa wodna, dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych) lub wymogów krajowych/regionalnych.

F.7.1. W przypadku takich kosztów, czy uwzględniono je w analizie kosztów i korzyści?

Tak

Nie

F.7.2. Jeżeli przedmiotowe koszty uwzględnia się w kosztach całkowitych, należy oszacować udział kosztów związanych z uruchomieniem rozwiązań na rzecz zmniejszenia lub skompensowania negatywnego oddziaływania na środowisko.

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

%

Należy krótko opisać rozwiązania:

F.8. PRZYSTOSOWANIE SIĘ DO ZMIANY KLIMATU I ŁAGODZENIE ZMIANY KLIMATU, A TAKŻE ODPORNOŚĆ NA KLĘSKI ŻYWIOŁOWE

F.8.1. Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji celów w zakresie zmiany klimatu zgodnie ze strategią „Europa 2020”, w tym zawiera informacje na temat wydatków związanych ze zmianą klimatu zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 215/2014.

SLAJD 18

- należy odnieść się do **celów klimatycznych określonych w Strategii Europa 2020** tj. do roku 2020.:
 - ograniczenie **emisji gazów cieplarnianych o 20%** w stosunku do 1990 r. (dla Polski w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji o 21%, a poza systemem handlu uprawnieniami do emisji o 14% w stosunku do 2005 r.),
 - osiągnięcie **20% udziału energii ze źródeł odnawialnych** (dla Polski 15%)
 - wzrost **efektywności energetycznej o 20%**
- należy podać **wydatki związane ze zmianą klimatu** korzystając ze *współczynnika dla obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu z rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 215/2014* – współczynnik dla kategorii interwencji 043 - **wynosi 40%**
- warto posłużyć się informacjami z części **XII. Analiza oddziaływania na środowisko Studium Wykonalności** oraz informacjami z **Metodyki szacowania spadku emisji gazów cieplarnianych**

F.8.2. Należy wyjaśnić, w jaki sposób uwzględniono zagrożenia związane ze zmianą klimatu, kwestie dotyczące przystosowania się do zmian klimatu i ich łagodzenia oraz odporność na klęski żywiołowe.

(Należy odpowiedzieć w szczególności na następujące pytania: w jaki sposób oceniono rozmiar efektów zewnętrznych **gazów cieplarnianych** i **kosztów zewnętrznych węgla**? Jakie są koszty alternatywne **gazów cieplarnianych** i **w jaki sposób włączono je do analizy ekonomicznej**? Czy rozważono alternatywne rozwiązanie dotyczące **mniejszego zużycia węgla lub oparte na źródłach odnawialnych**? Czy w trakcie przygotowywania projektu przeprowadzono ocenę **zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych** lub kontrolę podatności? Czy w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i oceny oddziaływania na środowisko uwzględniono kwestie związane ze zmianą klimatu oraz czy dane kwestie zostały sprawdzone przez odpowiednie organy krajowe? W jaki sposób kwestie klimatyczne zostały uwzględnione w analizie i rankingu odpowiednich **wariantów**? W jaki sposób projekt odnosi się do strategii krajowej lub regionalnej w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu? Czy projekt w połączeniu ze zmianą klimatu będzie miał jakikolwiek **pozytywny lub negatywny wpływ na otoczenie**? Czy zmiana klimatu wpłynęła na lokalizację projektu?)¹⁴

SLAJD 19

- należy odnieść się do tych pytań pomocniczych, które dotyczą **rodzaju i charakteru projektu**
- należy rozważyć dwa najważniejsze aspekty w kontekście **zmian klimatycznych**
 - **wpływ projektu na zmiany klimatu** – np. obniżenie emisji CO₂ na podstawie *Metodyki szacowania spadku emisji gazów cieplarnianych*,
 - **odporność projektu na zmiany klimatu** – np. uwzględnienie w projektowaniu *deszczy nawalnych, fal upałów, mrozów*,
- należy odnieść się do dokumentu **SPA 2020** (lub podać odnośnik do pkt. F.1.1, jeżeli tam zostały opisane wszystkie kwestie dotyczące dokumentu),
- jeżeli istnieje **lokalny (np. miejski) plan adaptacji do zmian klimatu**,

¹⁴ W celu uzyskania dodatkowych wytycznych dotyczących przystosowania się do zmiany klimatu/odporności na zmianę klimatu należy odnieść się do wytycznych sporządzonych dla kierowników projektów przez Dyрекcję Generalną ds. Działań w dziedzinie Klimatu:

http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/docs/non_paper_guidelines_project_managers_en.pdf oraz wytycznych dotyczących oceny oddziaływania na środowisko/strategicznej oceny oddziaływania na środowisko: <http://ec.europa.eu/environment/eia/home.htm>

w który wpisuje się projekt, należy się do niego odnieść,

- należy odpowiedzieć na pytanie, czy elementy infrastruktury zlokalizowane na **obszarach zagrożonych powodzią** są zaprojektowane w sposób uwzględniających ryzyko powodziowe,
- (nie należy powielać zapisów z pkt. F.8.1, tylko podać odpowiedni odnośnik),

F.8.3. Należy wyjaśnić, jakie rozwiązania przyjęto w celu zapewnienia odporności na bieżącą zmienność klimatu i przyszłą zmianę klimatu w ramach projektu.

(Należy odpowiedzieć w szczególności na następujące pytania: w jaki sposób uwzględniono zmianę klimatu podczas opracowywania projektu i jego części składowych np. w odniesieniu do sił zewnętrznych (np. obciążenie wiatrem, obciążenie śniegiem, różnice temperatury) i oddziaływań (np. fale upałów, osuszanie, zagrożenie powodziowe, jak również przedłużające się okresy suszy wpływające np. na właściwości gleby).

SLAJD 20

- należy odnieść się do tych pytań pomocniczych, które dotyczą **rodzaju i charakteru projektu**
- należy odnieść się do sposobu uwzględnienia w dokumentacji projektu **odporności przedsięwzięcia na zmiany klimatu**
- należy odnieść się nie tylko do działań na etapie **projektowania**, ale także **na etapie wdrażania i eksploatacji projektu**,
- (nie należy powielać zapisów z pkt. F.8.1 lub F.8.2 tylko podać odpowiedni odnośnik),

SLAJD 21

materiały pomocne przy wypełnianiu pkt. F.1 i F.8:

- *Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe (Ministerstwo Środowiska, październik 2015):*
- portal **KLIMADA** (klimada.mos.gov.pl) → **ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU** → **SEKTORY** → **TRANSPORT, BUDOWNICTWO**

.....
(pieczęć nagłówkowa)

.....
(podpis beneficjenta)